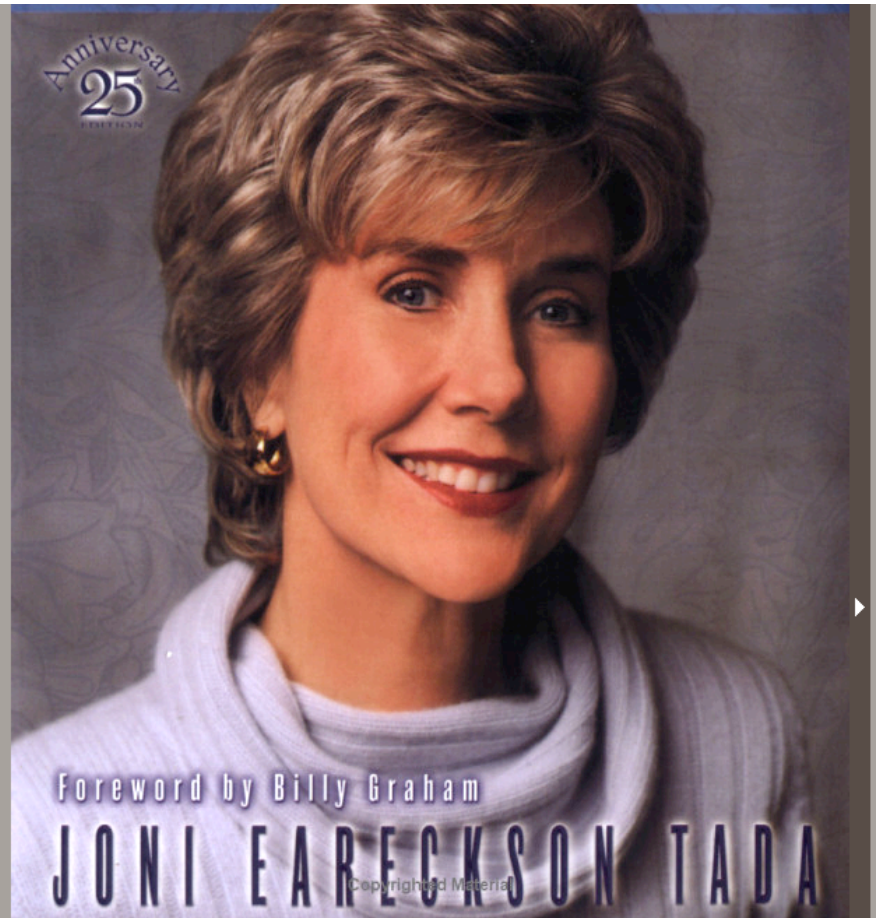

JONI EARECKSON TADA

Joni Eareckson Tada o bolesti

Prije 25 godina Joni, tada tinejdžerica, skočila je u plićak i slomila vratnu kralježnicu. Nesreća ju je učinila tetraplegičarkom. Otada ju je Bog u velikoj mjeri koristio u radu s invalidima.

Joni Eareckson Tada o bolesti Interview

Richard Mayhue

Većina ljudi u Americi poznaje priču o Joni Eareckson Tada, a bolje su je upoznali putem njezinih knjiga, slika, glazbe i predavanja. Prije 25 godina Joni, tada tinejdžerica, skočila je u plićak i slomila vratnu kralježnicu. Nesreća ju je učinila tetraplegičarkom. Otada ju je Bog u velikoj mjeri koristio u radu s invalidima.

No pretežna većina ne poznaje «svakodnevnu» Joni. Većina ljudi ne razumije njezinu borbu za svladavanje radnji svakodnevna života, primjerice kupanja i jedenja. Oni je vide kao neku vrstu zvijezde. Posjetio sam je u njezinu skromnom domu u Woodland Hills, iz kojega ima pogled na dolinu San

Fernando u južnoj Kaliforniji. Joni je ležala u krevetu da bi rasteretila rane, ali me unatoč tome vrlo ljubazno primila i provela sa mnom popodne. Želio bih s vama podijeliti naš razgovor.

R.M.: Vjeruješ li da pokret iscjeljenja kroz vjeru i njegova poruka zavode na krivi put?

Joni: Nedavno sam letjela u St. Louis, kamo su me pozvali na predavanje. Za vrijeme leta razgovarala sam s mladom stjuardesom, kojoj je na licu pisala ljubav prema Isusu. Bila je jedna od najtemperamentnijih i najživahnijih osoba koju sam ikada upoznala. Očito je bila još nova u ljubavi prema Gospodinu. Rekla mi je: «Joni,

ne mogu služiti Bogu čija volja nije iscjeljenje svakog čovjeka.» Odvratila sam joj: «Pa već i površnim pogledom na svijet može se ustanoviti da Božja volja očito nije iscjeljenje svakog čovjeka, jer ne budu svi iscjeljeni. Božja je volja suverena i kada bi Božja namjera, plan i volja bili iscjeljenje svih ljudi, to ništa ne bi moglo spriječiti. Mi bismo u svijetu vidjeli da je to tako, ali očito nije. Iz toga se jasno vidi da Božja volja nije iscjeljenje svih ljudi.»

Njezina je sljedeća primjedba bila znakovita: «Zar to nema veze s našom vjerom?» Mislim da o tome trebamo govoriti. Čak i nevezano za krivi pogled na kraljevstvo Božje i

krivo tumačenje Biblije, ljudi su skloni izdvojiti određena biblijska mjesta, tu i tamo pokoji stih, koji govore o vjeri i izgraditi cijelu teologiju na toj vjeri. Na vjeru gledam samo kao na instrument kroz koji djeluje Božja milost. Drugi, koji dijele stjuardestino mišljenje, možda promatraju vjeru kao palicu kojom mašemo Bogu nad glavom ili kao nit pomoću koje možemo natjerati Boga na djelovanje. U mojim očima to nije vjera nego prije arogancija. Ona Boga skoro pretvara u lutku.

R.M.: Jesi li kad otišla na neki program iscjeljenja vjerom?

Joni: Iskreno rečeno, bila sam na jednom programu Kathryn Kuhlman. Smatram da je zastupanje stjuardestinog mišljenja na suptilan način krivo - to da je Božja namjera što se tiče spasenja ljudi prvestveno da nas učini sretnima, zdravima i slobodnima od teškoća. Tako se hvatati za slamku i Boga pod svaku cijenu svoditi na našu mjeru te ga uprezati za naše ciljeve samo su očajni pokušaji da nam se ispune želje, usliše molitve onako kako bismo željeli da bude uslišane. Njegova namjera što se tiče našeg spasenja sastoji se u tome da nas preoblikuje na sliku svoga sina – to je ono što često zaboravljamo.

R.M.: Jesi li i ti željela biti izliječena kada si posjećivala te programe?

Joni: Da. Koliko se sjećam, bilo je to u hotelu Hilton u Washingtonu. Bilo je prepuno i ja sam se našla prilično daleko otraga. Posvuda su stajala invalidska kolica i nitko od nas se nije mogao kretati. Svi smo bili nagurani jedni na druge. Bilo je tu ljudi u kolicima, s pomagalima za hodanje i štakama, baš poput mene. Moraš znati, Dick, da sam došla do točke kada sam priznala grijehe koje nisam počinila. Htjela sam biti potpuno sigurna da je sve čisto pred Bogom. Duboko u nutрини osjećala sam se pomalo ludom što sam tu, ali smatrala sam da moram tako stajati pred Bogom i ljudima. Mislila sam da je važno baciti se na pod pred Boga i ljude i izručiti se otvoreno i bez ikakve zaštite. Bilo je drugih ljudi koji su molili za mene tijekom programa. Već su me pomazali uljem. Bezbrojni ljudi na mene su položili ruke. Mislila sam: to je stvarno dobro jer znači da su učinjene sve potrebne radnje. Sve ono što se smatra nužnim – pastori polažu ruke na tebe, pomazanje uljem, molitve, priznavanje grijeha. Sve sam to učinila. A otišla sam na Kathrynin program jer sam vjerovala da je Bog pripremio put

do zadnjeg koraka te da ću moći doći do pozornice i sve će se obistinuti.

No nije se dogodilo ništa. Dugo nisam mogla shvatiti zašto moje ruke i noge nisu primile poruku koju im je slao moj um. Sjećam se kako sam gledala svoje udove kao da postoje odvojeno od onoga što sam bila i mislila. Moje srce i um su govorili: «Tijelo, ti si iscjeljeno!» Željela sam biti sigurna da zaista i vjerujem.

R.M.: Jesi li bila unaprijed programirana kroz čitanje literature o iscjeljenjima vjerom?

Joni: Da. Bila je to stvar moje vjere – radi na vjeri, vježbati je i održavati u besprijeckornom stanju. Zaista sam vjerovala! A unatoč tome moje ruke i noge nisu odgovarale na ono što sam smatrala istinitim. Onda sam počela uviđati da ili je Bog sa mnom igrao okrutnu igru, učinio me predmetom božanske komedije, ili je moje shvaćanje Biblije bilo krivo.

Nisam mogla vjerovati da bi me Bog namjerno ismijavao. Vidjela sam Božje djelovanje u drugim područjima svojega života i vjerovala u Sveto pismo. Znala sam da takvo što ne odgovara njegovom biću i naravi. On nije Bog zbrke i okrutnih trikova. Zato sam zaključila da je problem u meni. Ali ne u mojoj vjeri, jer sam ipak tako silno vjerovala. Nazivala sam ljude i govorila im: «Vidjet ćete me sutra pred svojim vratima, kako trčim po pločniku.» Zaista sam se potpuno otvorila. Vjerovala sam i zato znala da greška nije mogla biti u mojoj vjeri. Morala je biti u pogrešnom viđenju Svetoga pisma. U tom trenutku počela sam se vraćati na početak, u edenski vrt – tamo odakle je potekla patnja, bolest, povreda i smrt. Vidjela sam da je bolest počela s grijehom, kao što sam pročitala u knjizi Sljedeći korak. Vrlo polako i pažljivo slagala sam dijelove Božjega spasonosnog djelovanja u biblijskoj povijesti dok se nisam uvjerila da se sve uklapa. Došavši do Novoga zavjeta, počela sam shvaćati čuda, iscjeljenja i uzbuđenja Isusova doba. Zaista je imalo smisla pretpostaviti da je patnja dio Božjega plana spasenja ljudi. Patnja se izgleda uklapa u povijest spasenja čak i

„Njegova namjera što se tiče našeg spasenja sastoji se u tome da nas preoblikuje na sliku svoga sina – to je ono što često zaboravljamo.“

Joni

„On zna da sam samo prah. Stvorio me s pravim suzama. Ne osjećam se sretnom što tri mjeseca ležim u krevetu, ali to nije promijenilo moje viđenje Boga. Depresija kroz koju prolazim je tipično ljudska. Depresije su dio postojanja, bio ti vjernik ili ne. No kršćanin ne mora očajavati, jer ima nadu – nadu u Gospodina, koji će uspostaviti novi red.

Joni

nakon samog čina spasenja. Kada je Isus došao riješiti problem grijeha i njegove posljedice, pokrenuo je proces koji će obrnuti djelovanje i sve posljedice grijeha. No pritom je samo položio temelj. Još uvijek je to pali svijet; još uvijek ljudi moraju umirati; još uvijek ima prirodnih katastrofa, a ljudi i dalje obolijevaju, sve dok se on ne vrati.

Jako mi je pomoglo čitanje Staroga zavjeta. Dok sam čitala obećanja staroga saveza – kako će se otvoriti oči slijepaca i uši gluhih – polako sam počela shvaćati da je Isusov dolazak bio tek početak. To zaista nije bila cijela slika. Kao što znamo, on neće doći kao ponizni sluga, nego kao vladajući kralj. Učinit će kraljevstvo potpuno vidljivim i ispuniti sva divna obećanja.

Cijenim da je to razlog što me ne brinu vlastite patnje i sjedenje u kolicima. Ako to znači da će više ljudi ući u kraljevstvo Božje i više ljudi postati dijelom njegove obitelji, to ima smisla. Patiti bez razloga znači patiti uzalud. A to bi bilo bolno.

R.M: Vratimo se stjuardesi. Kako je završio razgovor s njom?

Joni: Razgovor koji smo vodile bio je uznemirujući, budući da je ona u malom odražavala ono što se događa u zajednicama. Na izlasku iz aviona, pozdravili su me moji sponzori. Sa sobom su doveli mladu ženu, koja je pred godinu dana slomila vratnu kralježnicu u prometnoj nesreći i tako postala tetraplegičarkom poput mene. Došla je do točke kada je to mogla prihvatiti i pouzdati se u Boga.

No netko joj je rekao kako je Božja volja da ona ozdravi. I dobro, vjerovala je i vjerovala, puno radila na tome, slijedila sve upute Svetoga pisma i činila sve što je mislila da treba – no unatoč tome nije iscijeljena. To ju je bacilo u depresiju; narušilo je njezino viđenje Boga. U njezinim mislima postao je ljudoždersko biće na nebu koje si dozvoljava izvoditi grozne šale s ljudima na zemlji. A onda joj je rečeno: «Čekaj malo, tvoja depresija ne odražava baš život u vjeri. Tvoja depresija zapravo nije ništa drugo nego čisti grijeh.» To je bilo okrutno, strašno okrutno!

Mlada je žena odgovorila toj osobi: «Pomisli na Joni. Ona ljubi Gospodina i njeguje zajedništvo s njim, a Gospodin ipak nije odlučio iscijeliti je.»

Na to su joj rekli: «Joni se pomirila s time da nikada neće biti izliječena. Zbog toga i nije izliječena.»

To ju je stvarno prestrašilo. Jesam li ikada bila depresivna? Jesam li vjerovala da je to Božja volja? Jesam li se pomirila s time da nikada više neću hodati?

Budući da mi je razgovor sa stjuardesom još bio svjež u pamćenju, prvo sam joj rekla: «Ne, nisam se pomirila s time da nikada neću ozdraviti.» Na jednoj strani spektra jedni kažu da Bog nikada ne ozdravlja čudom. Oni takoreći spremaju Božje djelovanje u jednu ladicu. No na drugoj strani spektra ima nekih ljudi koji kažu da je Božja volja ozdravljenje svijetu. I oni pokušavaju strpati Boga u jednu ladicu.

Zato sam joj rekla: «Ne nisam digla ruke od sebe. Otvorila sam sva ta vrata. Ostavila sam ih otvorena. Ali to je Božja odgovornost, ne moja. Ako imam

zdravo viđenje Biblije i visoko mišljenje o Bogu, onda je to u njegovim rukama.»

Kao što sam joj rekla, vjerujem da je iscjeljenje iznimka od pravila – pravilo je da danas Bog ne ozdravlja uvijek čudom, baš kao što ne diže iz mrtvih niti hoda po vodi. To se više ne događa.

Rekla sam joj da sam često depresivna. Primjerice sada, kada zbog malene, ali uporne rane moram ležati u krevetu. Već nekoliko mjeseci ležim u krevetu. To je jako obeshrabrujuće i ponekad dovodi do depresije. Zamolila sam ljude da mole za moje ozdravljenje.

Radoznalo me gledajući, mlada me žena upitala: «Zar ne vjeruješ da je to grijeh?»

Odvratila sam joj: «Kada bih tim osjećajima dozvolila da promijene moje shvaćanje Boga, to bi bio grijeh. No to nije grijeh, jer se moje mišljenje o Bogu nije promijenilo.» Ja sam samo čovjek. On poznaje moje tijelo i zna da sam samo prah. Stvorio me kao biće s pravim suzama. Ne osjećam se sretnom što tri mjeseca ležim u krevetu, ali to nije promijenilo moje viđenje Boga. Depresija kroz koju prolazim jednostavno je tipično ljudska. Depresije su isto tako dio dnevnih muka ljudskoga postojanja, bio ti vjernik ili ne. No kršćanin ne mora očajavati, jer ima nadu – nadu u Gospodina, koji će uspostaviti novi red.

R.M.: Dobro je napraviti takvu razliku između depresije kao dijela ljudskog postojanja i očaja, koji nikada ne bi trebao biti dio našega spasonosnog odnosa s Kristom.

Joni: To je tako čuderno. Odmah nakon nesreće očajavala sam – nisam znala kako da sve to prevladam. Nisam imala pojma da je Bog tu, da se brine za mene i sve ima pod nadzorom, da se ne trebam bojati jer u osnovi to nije bila nesreća, da je imao određenu namjeru s time i da za mene čuva okrepljujuću snagu.

Ništa od toga nisam znala. Da, moram priznati da sam u prvim mjesecima uzetosti zaista očajavala. Mislila sam da nema nade. No kršćani nikada ne smiju očajavati, čak i ako mogu biti depresivni.

R.M.: Jesi li ikada analizirala svoj proces mišljenja, od vremena kada si bila tinejdžerica i doživjela nesreću do današnjeg trenutka? Jesi li zapazila osobita razdoblja koja si proživjela?

Joni: Mislim da sam slijedila klasičan primjer osobe koja je konačno došla do točke prihvaćanja svoje invalidnosti. Do toga ima pet koraka: klasični stadiji šoka, bijesa, potiskivanja, pregovaranja s Bogom i prihvaćanja. Najprije, da – bila sam šokirana i nisam mogla u to vjerovati. To je neobično, Dick. Gledala sam svoje uzeto tijelo, ali nisam shvaćala da će odsad zauvijek biti tako. Nije da sam odbijala o tome razmišljati; nešto se jednostavno nije uklapalo. Nisam to shvaćala jer sam bila potpuno u šoku. A onda je došao bijes: «Bože, kako možeš dozvoliti da mi se takvo što dogodi.»

To je još jedna stvar kojoj sam se uvijek čudila – zašto krivimo Boga? Što on tu može? Mora da je to što krivnju nastojimo prevaliti na njega u našoj pobunjeničkoj prirodi. Zapravo nikada ne tražimo krivnju u početnoj ljudskoj pobuni. Odgovornost prebacujemo na Boga, ne na Đavla. A đavolja narav je baš poput ljudske. Čini se kao da ne možemo prihvatiti preuzimanje odgovornosti ni za što.

Zatim sam prolazila kroz fazu potiskivanja: «Ovo stanje ne može potrajati. Bože, znam da ćeš mi jednom dopustiti da opet hodam.» Nakon toga sam pokušala postići dogovor s Bogom i konačno stigla do točke prihvaćanja svoje invalidnosti. Ali to nije bilo prihvaćanje u obliku bespomoćne rezignacije – «Cijenim da je ovo najbolje što se s time može učiniti, zato

to prihvaćam i živim dalje» - ili neka vrsta samosažalijevajućeg mučeništva. Govorim o prihvaćanju prožetom zahvalnošću za ono što Bog daje.

Mislim da je to potpuno prihvaćanje i da ga može izraziti samo kršćanin.

Mislim da mnogi nevjernici prihvaćaju svoju patnju s nekom vrstom

Dr. Richard L. Mayhue
Senior Vice-President and Dean, The
Master's Seminary
Professor of Theology and Pastoral
Ministries, TMS
B.S., Ohio State University
M.Div., Th.M., Th.D., Grace Theological
Seminary

mučeničkoga kompleksa ili u stoičkoj rezignaciji. Samo kršćani mogu prihvatiti patnju sa zahvalnošću. Oni to čine sa sviješću da nešto primaju iz Božje ruke, što ne služi samo njemu na čast nego i za naše dobro.

Vratimo se susretu s našom mladom tetraplegičarkom. Još malo smo razgovarale o kraljevstvu Božjem. Kad me god danas netko pita o iscjeljenju, najprije počnem govoriti o Božjem kraljevstvu, Isusovom poslanju i o pozadini njegovih čuda. Vjerujem da ne možeš dati odgovor dok ne postaviš temeljnu strukturu na kojoj počivaju tvoji odgovori. Još smo malo dublje razgovarale o depresijama prije nego što sam otišla u hotelsku sobu.

Sljedećeg dana govorila sam pred 1000 žena o biću i naravi Božjoj te o našim predodžbama o njemu kad smo u bolima i problemima. Govor sam započela s primjedbom da sam trenutno depresivna. I te kako sam bila!

Počelo je pred nekih tjedan i pol i ja sam se žestoko borila s time što ležim u krevetu i dobivam na težini, jer kad sam down, jedem previše.

Ženama sam opisala tu situaciju jer sam htjela da shvate kako se moj govor neće sastojati od brižljivo konstruiranog viđenja Biblije, koje sam smislila prije mnogo godina.

Nakon govora, povukla sam se u hotelsku sobu i legla u krevet da bih

rasteretila bolne dijelove tijela. Onda je zazvonio telefon. Bila je to žena koja je htjela razgovarati sa mnom. Započela je s riječima: «Joni, primila sam od Gospodina poruku za tebe.» Nastavila je, kao što to često čine ljudi koji su primili poruku, s «kćeri moja», kao da to stvarno govori Bog. Rekla je: «Kćeri moja, tvoj grijeh te odvaja od mene i

tvoje ozdravljenja. Tvoja depresija blokira zajedništvo koje bih želio imati s tobom.»

Na kraju njezine «poruke» morala sam se stvarno ugristi za jezik. Samo sam joj rekla: «Hvala što ste nazvali i saopćili mi svoje mišljenje.» Kasnije sam razmišljala o tome kako je ta dama u osnovi bila okrutna i nepravedna. Koristila se povoljnom prilikom da kroz «duhovna mala vrata» izrazi svoje mišljenje. Ako mi želiš saopćiti svoje mišljenje, onda ga i nazovi svojim mišljenjem. Nisam joj to rekla, ali iznutra sam stvarno kuhala. I opet se vraćamo na stjuardesu i mladu ženu u invalidskim kolicima. Kada Boga svodimo na svoju veličinu, negdje na tom putu zaboravljamo veliki ugled koji je imao u očima biblijskih muškaraca i žena. Prilagođavamo ga svojoj ladici.

R.M.: Ljudi ti se često dive i pretpostavljaju da kod kuće vodiš bezbrižan, normalan život. Kako se nosiš sa svakodnevnim problemima?

Joni: Pretpostavljam da je problem o kojemu trenutno mogu najbolje govoriti ležanje u krevetu s ranama na pojedinim dijelovima kože. Tada se osjećam kao da moj svijet ne prelazi granice vrtno ograde, a moje molitve dosižu samo do stropa sobe. Dovoljan mi je pogled u ogledalo – razbarušena kosa i blijedo lice među plahtama koje mirišu na alkohol i antiseptik. Za mene je to lekcija kako da si ponovno

djelotvorno i u potpunosti približim Božju riječ. Davno sam naučila da je ključ napredovanja u kršćanskom životu sustavan i promišljen pristup Božjoj riječi. Osim toga, Božju riječ treba podijeliti na razumljive dijelove, koji govore, primjerice, o depresiji, kušnji ili

pitanja kada kao kršćani želimo služiti ljudima s najrazličitijim potrebama ili s njima poći apostolskim putem ili što drugo. Ponekad ljudi mole za ozdravljenje tete koja je neizlječivo bolesna ili za supruga s uznapredovalim rakom. Oni tvrde kako znaju da će Bog

milosti, i zapamtiti ih.

To i danas potiče vjernost. Moram izbjeći osjećaj ograničenosti, dojam da se moje molitve odbijaju od stropa sobe, unutarnje impulse i promjenjiva raspoloženja. Mentalno si zadajem, što smatram činom vjere, da ne slušam svoje osjećaje, nego Božju riječ. Time je to u osnovi čin volje; to je namjera volje da ne dozvolim raspoloženjima i osjećajima da mi razore vjeru i promijene viđenje Boga.

Spremna sam prihvatiti ih kao ono što zapravo jesu – naime raspoloženja i osjećaji – a onda odmah nastaviti sa slušanjem Božje riječi. Božja riječ mi govori da se sve stvari slažu prema dobrom. Ona ne kaže da su sve stvari dobre; ona govori da sve stvari izlaze na dobro (Rim 8,28). Spremna sam slušati Božju riječ kada kaže da se treba radovati iskušenjima i zahvaljivati za sve. Smatram da je razlika u sustavnom pristupu Riječi.

R.M.: Nemaju li bolesni ljudi često potrebu pitati zašto su bolesni i kakve razlog Bog ima za njihovu bolest?

Joni: Da, a pitaju i: «Zašto nisam iscijeljen?» Važno je odgovoriti na ta

ozdraviti tu osobu. Kada taj čovjek umre, raduju se jer je pokojnik po njihovu mišljenju iskusio stvarno ozdravljenje. To su očito mala vrata – «duhovna mala vrata» – jako prikladna mala vrata.

R.M.: Ali to sadrži iskru istine. To je ono, zbog čega je to tako varljivo, zar ne?

Joni: Da, jer to nije ono što su ljudi u stvarnosti tražili. Molili su za ozdravljenje ove ili one osobe. U stvarnosti nisu htjeli ni misliti – iz straha da ne otkriju nedostatak vjere – o tome da mogućnost stvarnog ozdravljenja znači smrt.

R.M.: Što su u svjetlu tvojeg iskustva i svih ljudi s kojima si povezana najvažnija pitanja na koja moraju odgovoriti ljudi koji su bolesni, pate ili se njihova situacija vjerojatno nikada neće promijeniti?

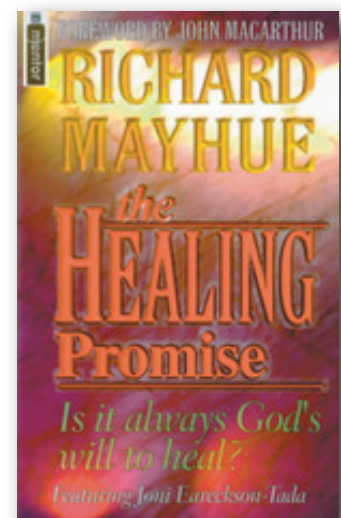
Joni: Pitanje koje muči većinu ljudi glasi: Kakvu odgovornost pritom ima Bog; kako može Bog, Bog ljubavi, dopustiti patnju i zlo na svijetu? I drugo: Kakav je moj udio u potencijalnom ozdravljenju? U kojoj je mjeri ono povezano s mojom vjerom? Kakva je Božja uloga u tome?

Ostavit ćemo prvo pitanje zasad neodgovoreno, tako da možemo malo više govoriti o drugome. Teško je uvjeriti ljude da je Isus, rekavši: «Tvoja te vjera ozdravila», na tim osobitim biblijskim mjestima zapravo govorio o spasenju. Vjerujem da je na to mislio; ozdravljenje je bilo samo dokaz da im je darovao duhovni život.. Ali ljudi još uvijek vjeruju da je to prigoda za vježbanje vjere. Vjeruju da im se pripisuje cijela odgovornost, primjerice u sljedećoj Isusovoj izjavi: «Zaista, kažem vam: ako imate vjeru kao zrno gorušice reći ćete ovoj gori: 'Premjesti se odavde onamo!' – i premjestit će se.»

Ponekad mislim da Bog dubinski istražuje njihovo srce i da je možda u njegovu providenju da leže bolesni kako bi mu se još više približili i dobili bolji uvid u Sveto pismo.

Uzmimo primjerice mladu stjuardesu. Što će učiniti ta draga djevojka kad se njezin suprug smrtno razboli? Što će učiniti? Na određeni način mogu s njom suosjećati. No na drugoj strani ipak vidim da će joj Bog dopustiti da preživi žalost i razočaranje da bi je, baš kao i mene, doveo do boljeg razumijevanja Svetoga pisma.

Suosjećam s tim ljudima. U njima mogu prepoznati sebe, kakva sam nekad bila. Smatram da je zbog toga još potrebnije da se ljudi, koji poznaju Božju istinu, s njom odgovorno ophode. To je za njih veliki izazov.

Prijevod i objavljivanje omogućila je izdavačka kuća "Christian Focus Publications", Velika Britanija
Prijevod: Želka Hrg
Urednik: Christoph Krumm